Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Auteur
[redacted]

Datum aangemaakt
22 juni 2026

Kenmerk
WJZ / 106343579

Kopie aan

Bijlage(n)
4

Aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat

nota
TER ONDERTEKENING

Indiening Tweede Kamer Uitvoeringswet verordening kritieke grondstoffen

Parafenroute

[redacted]

Mede namens/met akkoord van de Minister van Klimaat en Groene Groei

Aanleiding
Bijgaand ontvangt u het wetsvoorstel ter uitvoering van de Europese verordening kritieke grondstoffen, het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State en het nader rapport ten behoeve van indiening bij de Tweede Kamer.

Advies
Indien u akkoord gaat vragen wij u het nader rapport en de gewijzigde memorie van toelichting te ondertekenen, zodat het wetsvoorstel aan de Koning kan worden aangeboden ten behoeve van indiening bij de Tweede Kamer.

Kernpunten
- Het wetsvoorstel voorziet in de bepalingen die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de verordening kritieke grondstoffen (Critical Raw Materials Act).
- Aangezien de verordening kritieke grondstoffen al in werking is getreden en zij per 24 november 2025 de vaststelling van sancties bij overtredingen vereist, dient het wetsvoorstel zo spoedig mogelijk in werking te treden.
- Het wetsvoorstel heeft van de Afdeling advisering van de Raad van State een A-dictum[1] gekregen.
- Het wetsvoorstel en de memorie van toelichting zijn inhoudelijk dan ook niet aangepast ten opzichte van de eerdere versie. Wel zijn aanpassingen gedaan in verband met de overgang van de portefeuille circulariteit naar de Minister van Klimaat en Groene Groei (voorheen Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat – openbaar vervoer en milieu) en is een omissie hersteld in de nationale strafbaarstelling van de verplichtingen uit de verordening kritieke grondstoffen.

Ontvangen BPZ

[1] De Afdeling advisering van de Raad van State heeft geen opmerkingen bij het voorstel en adviseert het voorstel bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal in te dienen.

- Het aanbieden aan de Tweede Kamer gebeurt mede namens de Minister van Klimaat en Groene Groei.

Toelichting

Verordening kritieke grondstoffen

- De verordening kritieke grondstoffen is op 23 mei 2024 in werking getreden. De verordening dient ervoor te zorgen dat de toegang van de Europese Unie tot een veilige, veerkrachtige en duurzame voorziening van kritieke grondstoffen wordt gewaarborgd.
- Daartoe worden in de verordening maatregelen vastgesteld met als doel om:
  a) het risico op verstoringen van de voorziening met betrekking tot kritieke grondstoffen die de concurrentie waarschijnlijk zullen verstoren en de interne markt waarschijnlijk zullen fragmenteren, te beperken;
  b) het vermogen van de Europese Unie te vergroten om het voorzieningsrisico met betrekking tot kritieke grondstoffen te monitoren en te beperken;
  c) het vrije verkeer te waarborgen van in de Europese Unie in de handel gebrachte kritieke grondstoffen en producten die kritieke grondstoffen bevatten, en tegelijkertijd een hoog niveau van milieubescherming en duurzaamheid te bieden.
- Maatregelen die onder andere worden vastgesteld, zijn:
  - de verplichting tot het instellen van nationale centrale contactpunten die in zijn geheel verantwoordelijk zijn voor het faciliteren en coördineren van de vergunningsprocedures voor projecten voor kritieke grondstoffen, waarmee wordt getracht de vergunningsprocedures eenvoudiger, efficiënter en transparanter te maken;
  - de mogelijkheid tot het selecteren van strategische projecten, welke op nationaal niveau een prioritaire status moeten krijgen om voor een snelle administratieve afhandeling van de vergunningsprocedures te zorgen en ervoor te zorgen dat alle daarmee verband houdende gerechtelijke procedures en geschillenbeslechtingsprocedures met spoed worden afgehandeld.

Uitvoeringswet verordening kritieke grondstoffen

- Het wetsvoorstel is een gedeelde verantwoordelijkheid van u en de Minister van Klimaat en Groene Groei.
- Met het wetsvoorstel wordt in de Omgevingswet een artikel ingevoegd waarin de Minister van Klimaat en Groene Groei wordt aangewezen als het centrale contactpunt voor projecten met betrekking tot de winning, verwerking en recycling van kritieke grondstoffen.
- De daadwerkelijke uitvoering van het centraal contactpunt zal door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) gebeuren. Nadere afspraken hierover worden gemaakt.
- Projecten die als strategisch zijn aangemerkt dienen, indien het nationale recht in een dergelijke status voorziet, de hoogst mogelijke nationale status te verkrijgen. In het wetsvoorstel wordt daarom voorgesteld om projecten inzake kritieke grondstoffen met betrekking tot de winning van delfstoffen aan artikel 141a, eerste lid, van de Mijnbouwwet toe te voegen. Artikel 141a, eerste lid, van de Mijnbouwwet benoemt projecten die van

nationaal belang worden geacht en waarbij de minister de bevoegdheid heeft om een projectbesluit vast te stellen.

- In het wetsvoorstel wordt daarnaast bepaald dat de Nederlandse Organisatie voor toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek (TNO), meer specifiek het Nederlands Materialen Observatorium (NMO), deels zorg draagt voor de uitvoering van de verordening kritieke grondstoffen.
- Zo zal het NMO bijvoorbeeld zorg dragen voor het opstellen van een nationaal exploratieprogramma en ondersteuning bieden aan de Europese Commissie bij het monitoren van de voorzieningsrisico's met betrekking tot kritieke grondstoffen en het uitvoeren van stresstests.
- Tot slot zijn in het wetsvoorstel bepalingen opgenomen waarmee het toezicht op en de handhaving van de verordening wordt geregeld. Het toezicht zal worden uitgeoefend door ambtenaren van de afdeling Toezicht Economische Veiligheid (ook wel bekend als het Bureau Toetsing Investeringen) en de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT).